

Quickscan Flora- en faunawet Heemserveen

Concept

Opdrachtgever:

BJZ.NU
De heer W. Bekke
Twentepoort Oost 61-15
7609 RG ALMELO
T 06-21297119

E info@bjz.nu
I www.bjz.nu

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Project nr. 4401

Opgesteld door	Gecontroleerd	Datum
Vincent de Lenne	Roelof Jan Koop	20-4-2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Quicksan Flora en faunawet	2
1.2 Gebiedsbeschrijving	2
2. WETGEVING EN WERKWIJZE	4
2.1 De Flora- en faunawet	4
2.2 Werkwijze quickscan	4
3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	5
3.1 Flora	5
3.2 Fauna	5
3.2.1 Vogels	5
3.2.2 Vleermuizen	5
3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)	5
3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen	6
3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	6
4. DE EFFECTEN	7
4.1 Uitgangspunten	7
4.2 Effecten beschermde soorten Flora- en faunawet	7
4.2.1 Vogels	7
4.2.2 Vleermuizen	7
5. CONCLUSIE EN ADVIES	8
5.1 Geen ontheffing en geen nader onderzoek nodig	8
5.2 Kappen buiten het broedseizoen	8
5.3 Vleermuizen	8
5.4 Afbakening	8

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

Bijlage 1: de Flora- en faunawet

1. INLEIDING

1.1 Quickscan Flora en faunawet

De initiatiefnemer is voornemens zijn bedrijf Bogro B.V. (leverancier in potgrond) in noordelijke richting uit te breiden. De projectlocatie is ongeveer ha 0.6 ha groot. De ligging van de locatie is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1 ligging plangebied

1.2 Gebiedsbeschrijving

In de huidige situatie bevindt zich op de projectlocatie een matig voedselrijk grasland. Tevens bevindt zich een houtwal achter de bestaande grens van het bedrijf. De houtwal heeft een leeftijd van ongeveer 25 jaar.

De omgeving heeft een open karakter met graslanden en akkers. Tevens liggen er enkele lijn- (houtwallen, singels) en vlakelementen (bosjes) in de directe omgeving van het plangebied.

Onderstaande foto's geven een impressie van de projectlocatie en de directe omgeving.

Foto 1 projectlocatie van west naar oost

Foto 2 projectlocatie en directe omgeving

Foto 3 vegetatie projectlocatie met witbol en grote brandnetel

Foto 4 sloot aan de noordkant van de projectlocatie

Foto 5 boerderij grenzend aan de oostkant van de projectlocatie

2. WETGEVING EN WERKWIJZE

2.1 De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrichtlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst

tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slecht valk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Werkwijze quickscan

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket [www.natuurloket.nl]
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en rapporten
- Verspreidingsgegevens van amfibieën, reptielen en vissen [www.ravon.nl]
- Een oriënterend veldbezoek door Vincent de Lenne op 16 april 2010

Een oriënterend veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

3. DE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

3.1 Flora

Algemene soorten die waargenomen zijn, zijn gewone brandnetel, witbol, smalle weegbree, pitrus, speerdistel, paardenbloem, rietgras, pinksterbloem, grote vossenstaart, kleine veldkers en hondsdraf. Geschikte groeiplaatsen voor strikt beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Door het behoorlijk intensief grondgebruik (overwegend matig voedselrijke milieus) worden beschermde plantensoorten niet binnen het plangebied verwacht.

3.2 Fauna

3.2.1 Vogels

Tijdens het terreinbezoek op vrijdag 16 april zijn in het plangebied algemene soorten als koolmees, pimpelmees, houtduif, merel, en tijtjaf waargenomen. Deze soorten bevonden zich voornamelijk in de houtwal die in het plangebied aanwezig is. Het projectgebied kan een onderdeel vormen van het foerageergebied en broedgebied van deze soorten. De nestplaatsen van deze soorten zijn echter alleen tijdens het broedseizoen beschermd. In de directe omgeving van het plangebied zijn witte kwikstaart en huismus waargenomen rond de aanwezige bebouwing. In de ruimere omgeving van het plangebied zijn weide- en akkervogels als graspieper en Kievit waargenomen.

In de ruimere omgeving van de locatie kan tevens een soort als de steenuil worden verwacht. Nest- en rustplaatsen van deze soort zijn jaarrond beschermd. De steenuil is een soort van kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en heeft een sterke binding met boerderijen met kleinvee. Vanwege de aard en het geringe voornemen heeft het voornemen geen negatief effect op individuele dieren of de lokale populatie steenuilen. Naast de steenuil kan ook een soort als de kerkuil foeragerend worden verwacht in het projectgebied. Negatieve effecten op deze soort zijn echter evenmin te verwachten door de geringe omvang van de ruimtelijke ontwikkeling en omdat er geen aantasting van nestlocaties plaatsvindt en er geen

wezenlijk deel van het fourageergebied verloren gaat.

3.2.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende soorten vleermuizen zijn strikt beschermd door de Flora- en faunawet. Vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen in gebouwen en/of in bomen met holten en spleten.

Binnen het projectgebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten door het ontbreken van panden of geschikte bomen. In de woningen in de omgeving van de projectlocatie kunnen mogelijk wel verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het is te verwachten dat het projectgebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van een soort als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en eventueel grootoorvleermuis. De aanwezige houtwal in het projectgebied kan als vliegroute fungeren.

3.2.3 Overige zoogdieren (grondgebonden)

Algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1)

Op basis van de aanwezige habitattypen kunnen algemeen voorkomende soorten als mol en konijn worden verwacht. Van deze soorten zijn ook sporen vastgesteld in de vorm van molshopen en uitwerpselen. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Steenmarter en eekhoorn (tabel 2).

Steenmarter is bekend uit de directe omgeving van het plangebied. De soort gebruikt het plangebied waarschijnlijk als foerageergebied. Er zijn geen sporen van steenmarter (krabsporen of uitwerpselen) aangetroffen. Ook zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld. Voor eekhoorn is het plangebied ongeschikt vanwege het grootschalige karakter en het ontbreken van voldoende grotere aaneengesloten bosgebieden en lijnvormige elementen.

Strikt beschermde soorten (tabel 3)

Strikt beschermde soorten zoals das, boom-
marter of veldspitsmuis worden gezien het bio-
toop en/of het verspreidingsgebied van deze
soorten niet verwacht in het plangebied.

3.2.4 Amfibieën, reptielen en vissen.

Het plangebied maakt naar alle waarschijnlijk-
heid onderdeel uit van het landhabitat van brui-
ne kikker of gewone pad. Deze planten zich
mogelijk voor in de sloot die grenst aan de
noordzijde van het plangebied. De sloot valt
buiten het plangebied.

Binnen het plangebied worden geen reptielen
en vissen verwacht gezien het ontbreken van
geschikte biotopen. Vissen kunnen wel aanwe-
zig zijn in de sloot die grenst aan de noordzijde
van het projectgebied. Hier kunnen soorten als
bermpje en kleine modderkruiper voorkomen.
Aangezien de sloot behouden blijft zijn geen
negatieve effecten te verwachten op de gunsti-
ge staat van instandhouding van beide soorten.

3.2.5 Dagvlinders, libellen en overige onge- wervelden.

Beschermde dagvlinders en libellen zijn gebon-
den aan specifieke biotopen als (natte) heide,
vennen, schraalgraslanden, hoogvenen en
laagvenen. Deze biotopen ontbreken op de lo-
catie. Alleen zeer algemeen voorkomende en
niet beschermde soorten dagvlinders en libellen
kunnen voorkomen ter plaatse van de locatie.
Beschermde *overige ongewervelden* (kevers,
slakken, mieren) worden wegens het ontbreken
van hiervoor geschikte biotopen evenmin ver-
wacht op de locatie.

4. EFFECTENBEOORDELING

4.1 Uitgangspunten

Als uitgangspunt bij de effectbeschrijving zijn de werkzaamheden aangehouden zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling. Dit betekent dat voor deze categorie geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de Zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1).

De soortgroepen, flora, overige zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen, en dagvlinders, libellen en overige ongewervelden zijn niet meegenomen in de effectbeschrijving omdat beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van deze soortgroepen niet worden verwacht ter plaatse van het plangebied.

4.2 Effecten beschermde soorten Flora- en faunawet

4.2.1 Vogels

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels verstoord of vernietigd. Te kappen bomen worden alleen buiten het broedseizoen verwijderd, waardoor negatieve effecten op broedvogels uit te sluiten zijn.

4.2.2 Vleermuizen

De houtwal binnen het plangebied dient mogelijk als vliegroute voor vleermuizen. Bij verwijdering zijn mogelijk negatieve effecten te verwachten

Voordat de bestaande houtwal verwijderd wordt, moet er een nieuwe houtwal zijn gerealiseerd met daarop bomen van voldoende omvang (4-5 meter hoog). Op deze manier worden negatieve effecten op vleermuizen voorkomen. Tevens kan de nieuwe houtwal meehelpen bij de landschappelijke inpassing van het terrein.

Indien dit niet mogelijk is, is er nader onderzoek noodzakelijk naar het al dan niet aanwezig zijn van een vliegroute van vleermuizen. De meeste soorten vleermuizen zijn (zeer) gevoelig voor verlichting. Verlichting heeft een versturende werking op foerageergebieden en op vliegroutes.' s Avonds/'s nachts moet het terrein en de directe omgeving gedurende de periode maart-november onverlicht blijven.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Geen ontheffing en geen nader onderzoek nodig

Op basis van bovenstaande gegevens wordt vastgesteld dat de voorgenomen uitbreiding van Bogro B.V. niet in strijd is met de Flora- en faunawet mits de genoemde adviezen worden opgevolgd. Er worden geen negatieve effecten verwacht op (strikt) beschermde soorten. Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage) van toepassing. De geplande werkzaamheden dienen echter wel buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

5.2 Kappen buiten het broedseizoen

In het plangebied kunnen diverse vogelsoorten tot broeden komen. Omdat het verstoren van broedende vogels verboden is door de Flora- en faunawet, moeten werkzaamheden als het verwijderen van bomen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd (tenzij met zekerheid kan worden aangetoond dat er geen vogels broeden in te verwijderen bomen). Het broedseizoen ligt voor de meeste soorten tussen maart en medio juli.

5.3 Vleermuizen

Er zijn negatieve effecten op vleermuizen te verwachten door het verwijderen van de houtwal. Er zal hiervoor gecompenseerd moeten worden door in de winter periode een nieuwe wal te maken en deze dicht door te planten met snelgroeiende bomen (extra veel) en struiken. In het voorjaar staat er dan weer een houtwal van enige omvang, die gebruikt kan worden als vliegroute. Indien dit niet wordt meegenomen in de uitvoering zal alsnog nader onderzoek moeten plaats vinden naar vliegroutes van vleermuizen langs de te verwijderen houtwal.

5.4 Afbakening

De initiatiefnemer, respectievelijk opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eelerwoude aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten uit deze rapportage zonder verwijzingen naar dit rapport. Tevens aanvaard Eelerwoude geen aansprakelijkheid voor kosten en vertragingen die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde Flora- of fauna.

LITERATUURLIJST

P.J. Grant, K. Mullarney, L. Svensson, D. Zetterström, 2009
ANWB Vogelgids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn. ISBN 978-90-18-02092-7

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay., I. Wynhoff en De Vlinderstichting, 2006]
De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij en European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. ISBN 90-5011-227-7.

J.P. Bekker, A van Diepenbeek, P. Twisk 2010
Veldgids Europese zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Zeist. ISBN 9789050112604

www.ravon.nl

www.natuurloket.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurreggeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde inheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.